GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 241. *Duminecă, 26 Octomvre (7 Noemvre.)* **1886.**

Brașovŭ, 25 Octomvre 1886.

Cei ce au credutŭ, că trimisulŭ Rusiei în Bulgaria, generalulŭ Kaulbars, a făcutŭ unŭ pasŭ greșitŭ procedândŭ în împlinirea misiunei sale într'unŭ modŭ atâtŭ de provocatorŭ și ofensătorŭ față cu regimulŭ și cu partida națională bulgară, trebue acum sĕ recunóscă, că atitudinea acestui generalŭ a fostŭ dinainte bine calculată și a urmăritŭ unŭ scopŭ hotărîtŭ.

Astăḑĭ iese la lumină, că Kaulbars a avutŭ ordinŭ dela Petersburg sĕ se arate în tóte neîmpăcatŭ și, fără a ține sémă de dreptulŭ internaționalŭ și de susceptibilitățile celorlalte puterĭ, sĕ turbure apele independențilorŭ bulgarĭ și sĕ provóce o rĕscólă în țéră.

Scopulŭ acesta l'a ajunsŭ trimisulŭ rusescŭ cu ajutorulŭ agențilorŭ sĕi și a Zancoviștilorŭ.

Telegrafulŭ ne anunță, că Mercurea trecută a isbucnitŭ în orașulŭ Burgas din Rumelia orientală o revoluțiune sub conducerea acelorașĭ conjurațĭ, carĭ au încercatŭ sĕ omóre pe prințulŭ Alexandru în luna lui Maiu a acestui anŭ. Se mai adauge, că bande muntenegrene sub conducerea unui căpitanŭ rusescŭ au ocupatŭ orașulŭ și că revoluțiunea a fostŭ pregătită și înscenată de consululŭ rusescŭ de acolo.

Intr'unŭ momentŭ, când agenții diplomaticĭ ai Rusiei strigă în gura mare, că supușii rușĭ în Bulgaria suntŭ rĕu tractațĭ și când pentru pretinsulŭ lorŭ scutŭ au fostŭ trimise la Varna chiar câteva corăbii de rĕsboiu, într'unŭ asemenea momentŭ aceștĭ drăgălașĭ supușĭ n'au altă trébă mai priinciósă, decâtŭ a înscena revoluțiunĭ în țéră! Negreșitŭ că generalulŭ Kaulbars va pretinde ca și rebelilorŭ dela Burgas sĕ nu li se causeze vr'o neplăcere, ci regența sĕ le mulțuméscă încă, că au fostŭ atâta de bunĭ a turbura liniștea pacĭnicilorŭ cetățenĭ bulgarĭ și rumelioțĭ.

Putemŭ sĕ ne esplicămŭ în asemenĭ împrejurărĭ panica cea mare ce a produs'o între representanții bulgarĭ dela Tîrnova vestea neașteptată dela Burgas. Ei au înțelesŭ pe deplinŭ critica situațiune, ce i s'a creatŭ guvernului bulgarŭ prin aceea, că i se interḑice de a pedepsi pe culpabilĭ, când aceștia lucră în favórea politicei rusescĭ.

Dér vorŭ fi înțelesŭ representanții națiunei bulgare încă și mai multŭ din faptulŭ dela Burgas. Se vorŭ fi convinsŭ adecă, că Rusia este hotărîtă de a procede la ocuparea militară a Bulgariei și că a avutŭ lipsă de-o mică revoluțiune spre a avé unŭ motivŭ pentru viitórea sa acțiune, care póte sĕ aibă de scopŭ orĭ și ce, numai garantarea libertății și a independenței Bulgariei nu.

Presupunerile nóstre, că Rusia va esploata situațiunea de față favorabilă pentru dênsa și slăbiciunea celorlalte puterĭ, se adeverescŭ. O încurageză și încrederea, póte prea mare, ce o are în forțele sale militare. Ḑiarulŭ diplomației rusescĭ „Le Nord" din Bruxela ḑise într'una din ḑilele trecute despre puterea militară a Rusiei între altele:

„Armata ruséscă este aḑĭ mai numĕrósă, décă nu mai tare, decum a fostŭ vr'odată una din armatele ei, carĭ au făcutŭ multă trébă. Așa stă lucrulŭ astăḑĭ. Și încâtŭ pentru viitorŭ, esistă între domnitorulŭ, armata și poporulŭ Rusiei unŭ felŭ de tractatŭ istoricŭ, în puterea căruia orĭce armată inimică, care ar vrea sĕ înainteze până în inima Rusiei, nu s'ar mai întórce din Rusia. Acésta este o tradițiune națională dela Carolŭ alŭ XII-lea și Napoleon I. Dea ceriulŭ, ca Rusia sĕ n'aibă niciodată ocasiune de a reînoì acéstă tradițiune!"

Prin cuvintele de mai susŭ Rușii declară indirectŭ, că nu le e témă de oposițiunea Europei, și se pare, că de acestŭ sentimentŭ se conducŭ și aḑĭ în Bulgaria.

Noulĕe evenimente din Bulgaria se iviră tocmai la începutulŭ sesiunei delegațiunilorŭ. Se asigură că contele Kalnoky ar fi declaratŭ în conferințele preliminare, că *situațiunea e fórte critică.* Președintele celorŭ două delegațiunĭ Ludovicŭ Tisza și Smolka au accentuatŭ asemenea în discursurile lorŭ de deschidere, că grelele raporturĭ din afară, precum au începutŭ sĕ se desfășure, suntŭ de natură a deștepta o seriósă neliniște și îndoiélă în susținerea păcii.

Nimenĭ nu póte prevedé aḑĭ ce ne mai potŭ aduce ḑilele următóre, dér simțimŭ cu toții că lucrurile au ajunsŭ la unŭ punctŭ decisivŭ.

Pressa și bugetulŭ Ungariei.

Nicĭ unŭ ḑiarŭ din Austria nu e, care sĕ nu critice politica financiară a guvernului unguresc.

„Fremdenblatt", ca foiă oficiósă, caută a mai slăbi puținŭ réua impresiune ce a produs'o bugetulŭ Ungariei, ḑicĕndŭ, că deficitulŭ nu va ajunge acolo, ca sĕ sdruncine creditulŭ ungarŭ. Cu tóte astea, contele Szapary va dovedi, că e financiarŭ bunŭ numai atuncĭ *când va aduce în armoniă preliminarulŭ cu cheltuelile efective.*

»Die Presse" ḑice, că *starea financelorŭ Ungariei s'a înrĕutățitŭ ce privesce bugetulŭ cheltuelilorŭ.* Ținĕndŭ sémă de problema ce șĭ-a pus'o statulŭ ungarŭ cu privire la starea culturală și economică, fórte multŭ neglíjeate, ne îndreptățesce a crede, că cheltuelile se vorŭ spori și în viitorŭ, pe când veniturile nu se potŭ spori multŭ. Nicĭ dările directe, nicĭ cele indirecte nu se mai potŭ mări, atâtŭ de încordată e puterea de contribuțiă a poporului. Agricultura se află într'o stare miserabilă, industria nu dă resultate proporționatŭ cu jertfele ce se aducŭ pentru susținerea ei.

»Deutsche Zeitung« ḑice, că dela 1870 încóce *Ungaria are unŭ minus generalŭ de 700 milióne.* Oposiția din parlamentulŭ ungarŭ a acusatŭ adeseorĭ pe ministrulŭ de finanțe, că acopere cu unŭ vĕlŭ bugetulŭ espusŭ de dênsulŭ. Acusațiunea e îndreptățită, décă ținemŭ sémă de preliminarele anilorŭ trecuțĭ și de resultatele faptice ale economiei financiare. Totŭ așa de adevĕratŭ e, că *actualulŭ preliminarŭ* alŭ ministrului de finance Szapary *va fi întrecutŭ cu unŭ deficitŭ de multe milióne.*

»Wiener Allg. Zeitung" ḑice, că décă ne aducemŭ aminte de teoria preliminarielorŭ în Ungaria, care nu se potrivesce cu praxa; că în cursulŭ anului s'a votatŭ unŭ creditŭ suplimentarŭ pentru căile ferate ale statului aprópe așa de mare ca deficitulŭ anului viitorŭ; că *statulŭ ungarŭ a făcutŭ în cei 20 de anĭ ai independenții sale 1 miliardŭ și 300 milióne fl. datorii;* că după cum stau lucrurile acum, perspectiva echilibrării financelorŭ ungare e forte departe: atuncĭ trebue sĕ recunóscemŭ că *starea financiară a Ungariei e fórte critică.* In prima bețiă a tênĕrului statŭ Maghiarii se îmbulḑiau cu planurĭ de reorganisare, genii financiarĭ eșiau din pămêntŭ ca bureții după plóiă, economia statului s'a întocmitŭ dupĕ pretențiunĭ fantastice de mare putere. Era o pasiune naivă d'a se face datorii. Aḑĭ s'au schimbatŭ lucrurile. Veselia cu care se făceau datorii s'a schimbatŭ în tristeța cu care se plătescŭ interesele. Trebue sĕ 'l se deschidă ochii și celui mai hotărîtŭ șovinistŭ, sĕ se decidă a lăpĕda cea din urmă rĕmășiță a vechiului sancvinismŭ și a *aduce în armoniă debitulŭ cu creditulŭ, până ce încă n'a copleșitŭ greutatea datoriilorŭ puterea de contribuțiune a poporului.*

»Wiener Tagblatt' ḑice, că mărimea deficitului pare înspăimêntătóre și e naturalŭ lucru, că *espunerea contelui Szapary a produsŭ unŭ efectŭ deprimătorŭ.* Ungaria a luatŭ asupra sa sarcine ce nu le póte suporta, fără sĕ-i créscă datoriile din anŭ în anŭ. *Totŭ mai grea devine regularea financelorŭ statului,* cu câtŭ generațiunea viitóre o 'ncarcă guvernulŭ cu datorii și nu pĕtrunde bine situațiunea.

„Neues Wiener Tagblatt", ținĕndŭ sémă de deficitulŭ de 10 milióne alŭ ministrului austriacŭ de finance Dunajevski și de celŭ de 22 milióne alŭ ministrului de finance unguresc Szapary, apoi de misiunile de rentă pentru acoperire de deficite în ambele părțĭ, și de împrumutulŭ ungarŭ anunțatŭ pentru dotarea casselorŭ: atuncĭ va fi nevoiă a se aduce pe piéța de banĭ *rentă nouă în sumă de 70—80 milióne* E de doritŭ, ca miniștri noștri sĕ nu aprețieze falsŭ creditulŭ austro-ungarŭ și contele Szapary sĕ nu judece ușurelŭ starea financiară a Ungariei, care forméză punctulŭ celŭ negru în regimulŭ d-lui Tisza.

Foile unguresci critică totŭ așa de aspru starea financiară a Ungariei, deși foile bugetivore se încércă din rĕsputerĭ sĕ mai slăbéscă loviturile aspre și îndreptățite ale foilorŭ oposiționale. Acestea aducŭ aminte d-lui Tisza vestitulŭ sĕu discursŭ dela 3 Februarie 1875, în care actualulŭ ministru-președinte atribuia rĕsturnarea cabinetului deakistŭ miseriei financiare.

„Neues Pester Journal« scrie: Considerândŭ însemnatulŭ faptŭ, că venitele statului chiar în anulŭ 1885 arată încă unŭ plus de 7.600,000 fl., acea *politică financiară,* care n'a pututŭ sĕ susțină nicĭ măcarŭ *status quo* financiarŭ, *apare încă și mai incapabilă.* Din încheiérea socotelelorŭ pe anulŭ 1885 ne convingemŭ, că decadința ivită în financele statului nostru nu era o necesitate, ci a fostŭ provocată prin ușurința și lipsa de gândire a acelora, a cărorŭ consciință o apasă marile credite suplimentare!

Bismarck și Beust.

„Schwäb. Mercur scrie:

N'au pututŭ esista două naturĭ mai diferite decâtŭ aceste două: Bismarck și Beust, uriașulŭ ce calcă cu pasŭ sigurŭ și țiparulŭ ce se furișéză lunecândŭ. Două epoce de artă de bărbatŭ de statŭ stat-au față'n față și s'au combătutŭ, timpulŭ vechiu și nou. Sĕ se citéscă în Poschinger o depeșă a lui Bismark: totulŭ realistică, agerŭ și spusŭ pe față, lovindŭ țelulŭ, scrierea lucru secundarŭ, avêndŭ în vedere acțiunea, și cu tóte astea măestria și 'în formă, precumŭ isvoresce ea tocmai dintr'o natură absolutŭ plină de spiritŭ; la Beust, numai autorulŭ »spiritualŭ", care scrie înaintea oglindei, îșĭ gustă însușĭ rêndurile, scie sĕ dea totului o întorsătură, împrăstie cernela cu abundanță, pentru ca în fondŭ sĕ spună puținŭ,

Viéța șĭ-a dus'o și Beust la o mândră înălțime, ca cancelarŭ alŭ unui mare imperiu; fiulŭ funcționarului saxonŭ a dus'o departe, dér în fond e o carieră greșită' care acumŭ e încheiată: unŭ șirŭ de perderĭ, perderĭ istorice, în care a fostŭ încurcatŭ și pe care elŭ le-a ajutatŭ sĕ se ivéscă.

SCIRILE ḐILEI.

In afacerea incidentului întâmplatŭ mai astă-érnă la *gimnasiulŭ romano-catolicŭ de aicĭ,* studentulŭ eliminatŭ Georgiu *Bokor* intentase procesŭ contra profesorului dela gimnasiulŭ superiorŭ Stefanŭ *Czinege* cerêndŭ satisfacțiune pentru ofensă corporală, vătĕmare de onóre și restricțiunea libertății individuale, ér contra directorelui scolasticŭ Franciscŭ *Vargyasi* pentru că a cerutŭ pedepsirea studentului. Causa s'a pertractatŭ la tribunalulŭ din B r a ș o v ŭ în ḑiua de 3 Noemvre. In loculŭ acusatului s'a înfățișatŭ la tribunalŭ tatălŭ sĕu Ioanŭ B o k o r împreună cu d. advocatŭ Ioanŭ L e n g e r ŭ, ér profesorulŭ Czinege și directorulŭ Vargyasi au avutŭ lângă sine ca representantŭ pe d. advocatŭ Dr. V a j n a După cetirea acusei, profesorulŭ Czinege négă, că elŭ ar fi bătutŭ pe studentulŭ eliminatŭ Georgiu Bokor, admițêndŭ numai atâta, că »șĭ-a pusŭ mâna stângă pe gura studentului« ca sĕ tacă; de asemenea negă și aceea, că pe studentŭ l'ar fi opritŭ în drumulŭ sĕu spre casă, reîntorcêndu-lŭ în scólă din curtea gimnasiului; admite însĕ, că din clasă nu l'a lăsatŭ sĕ ésă afară, pentru ca sĕ lŭ pótă da pe măna polițiștilorŭ, carĭ deja se așteptau sĕ sosécă. Pentru constatarea adevĕrului judele a dispusŭ ascultarea de martorĭ. Acusatulŭ s'a provocatŭ la martorĭ mai vêrtosŭ din corpulŭ profesoralŭ, pe când acusatorulŭ la studențĭ. Directorulŭ Vargyasi îșĭ ține de corectă procederea sa, respective deținerea studentului eliminatŭ. D-lŭ advocatŭ Lengerŭ ca representantŭ alŭ acusatorului, susține că studentulŭ prin decretarea

sentinţei de eliminare a eşitŭ de sub subordinaţiunea directorului, prin urmare directorulŭ abusândŭ de puterea oficiului sĕu a comisŭ unŭ faptŭ vrednicŭ a fi pedepsitŭ. In urma acestora judele dispunêndŭ ascultarea martorilorŭ a amênatŭ pertractarea.

—x—

Delegaţii guvernului românŭ pentru tractarea cestiunilorŭ de graniţă între Austro-Ungaria şi România, generalulŭ *Barozzi* şi colonelulŭ *Băicoianu*, se află de câteva ḑile în Viena, şi tractările respective au începutŭ în ministerulŭ de esterne sub preşedinţa şefului de secţiune br. *Pasetti*. La tractărî iau parte: din partea guvernului austriacŭ consilierulŭ curţii contele *Kielmansegg*, consilierulŭ de construcţiunî *Pavlosky*, din partea guvernului ungurescŭ consilierulŭ intimŭ *Beldy* şi consilierulŭ ministerialŭ *Torkos*, apoi din partea ministerului comunŭ de esterne consilierulŭ curţii *Riedl* şi ca representantŭ militarŭ colonelulŭ c. r. *Fabini*.

—x—

Dela *Tîrnova* i se scrie »României libere«, că maioritatea Sobraniei, convingêndu se că Rusia vrea cu orî ce preţŭ sĕ umilêscă Bulgaria şi sĕ facă dintr'ênsa unŭ guvernamentŭ rusescŭ, pare mai multŭ ca orî când hotărâtă de a face o mare manifestaţiă în favórea prinţului iubitŭ, care ia dusŭ la gloriă şi cătră independenţă.

—x—

»Nemzet« scrie, că Iohana *Harang*, unŭ funcţionarŭ ocupatŭ în serviciulŭ postalŭ de ambulanţă între Orşova şi Pesta, *a defraudatŭ 35,000 fl.*, mai cu sémă banî d'ai statului. Harang, care a trecutŭ în condică 16 în locŭ de 17 pungî cu banî, a dispărutŭ.

—x—

In portulŭ *Turnului-Severinŭ* a arsŭ o magaziă a societăţii austro-ungare de navigaţiune pe Dunăre, împreună cu o mare cantitate de petroleu.

—x—

Ni se scrie din *Bonţiariulŭ inferiorŭ*: „In nóptea de 28 Octomvre a. c. unŭ economŭ din comuna nóstră cu numele Ezechel Maciovau şi-a perdutŭ unŭ calŭ roşiu întunecatŭ, cu urechia stângă ciontită, ca de 8 anî, şi-o épă totŭ asemenea, carî până în ḑiua de astăḑî încă nu s'au aflatŭ; deci în interesulŭ bietului economŭ, care şi-a câştigatŭ pânea de tóte ḑilele numai cu caii perduţî sunteţî rugatŭ a aduce acésta la cunoscinţă publică, póte că păgubaşulŭ va fi norocosŭ a'şî afla caii. Aflătoriulŭ va căpăta o remuneraţiune fórte bună şi are sĕ se adreseze la antistia comunală din Bonţariulŭ inferiorŭ, de unde îşî va căpĕta şi remuneraţiunea.»

—x—

Amintirămŭ în unulŭ din numerii trecutî ai foiei nóstre, că „Ellenzék" apelase la publiculŭ ungurescŭ pentru a face o colectă în favorulŭ unorŭ *Polonî* espulsaţî. Unŭ óre-care Putnoki trimise spre scopulŭ acesta lui „Ellenzek" 2 fl. Fiindcă însĕ espulsaţii polonî au dispărutŭ(?), »Ellenzék« a aflatŭ de bine a dărui acei 2 fl. »Kulturegylet"-ului. — Cum se póte o asemenea bătaiă de jocŭ de banii daţî într'unŭ scopŭ umanitorŭ?

—x—

Comisiunea administrativă a oraşului Mureşŭ-Oşorheiu *a rădicatŭ cumplitŭ dările* pe vênḑarea vinului, pentru ca sĕ pótă acoperi ceva din deficite. Cârciumariî, carî plăteau până acum 1—20 fl. dare de venitŭ, vorŭ plăti 30 fl.; cei cu 20—30 fl. 45 fl.; cei cu 30—60 fl. 80 fl. şi cei ce plăteau peste o 100 fl., vorŭ plăti acum 200 fl. pe anŭ. Deputatulŭ Adam Lazar a însinuatŭ recursŭ.

—x—

În sĕptĕmâna trecută au plecatŭ mai multe familii jidovescî din *Bêrladŭ* la *America*.

—x—

Tinerimea universitară din *Pesta* s'a adresatŭ cătră „Budapesti Hirlap" ca sĕ'i sprijinêscă planulŭ d'a adopta junimea costumulŭ ungurescŭ. Numita fóiă e însĕ contrară planului şi ḑice că costumulŭ ungurescŭ sĕ rĕmână îmbrăcămintea de galǎ la sĕrbătorî, şi apoi afară de acésta nu crede că junimea din Pesta va afla imitatorî. »Studenţii sĕ rĕmână în îmbrăcămintea modernă şi comodă, cum se pórtă în generalŭ în lumea cultă, ḑice »B. H.« — Prin urmare costumulŭ ungurescŭ nu e potrivitŭ pentru lumea cultă. Ce vorŭ ḑice studenţii la acésta?

—x—

Unŭ consiliu de miniştri s'a ţinutŭ la *Sinaia*, ḑice »România Liberă,« sub preşedinţa regelui. Obiectulŭ acestui consiliu se ḑice că a fostŭ politica esteriórǎ, întru câtŭ privesce întorsătura evenimentelorŭ din Bulgaria.

—x—

Cetimŭ în acelaşî ḑiarŭ: »Se ḑice că d. *Stefanŭ Popŭ*, care a făcutŭ studii pedagogice excelinte la Praga şi le-a profesatŭ vr'o 15 anî în Ardealŭ, va fi numitŭ profesorŭ de pedagogiă la şcóla normală Carolŭ I.«

—x—

»L'Indep. roumaine" ḑice, că *ministrulŭ românŭ de rĕsboiu* a comandatŭ în Anglia douĕ maşine marî pentru fabricarea cartuşelorŭ. Aceste maşinî, carî vorŭ fi instalate la pirotehnia armatei, vorŭ putea fabrica câte o sută de mii de cartuşe pe ḑi.

—x—

In sĕptĕmâna acésta *s'a inauguratŭ la Constanţa statua lui Ovidiu*.

Barbariile gendarmilorŭ unguresci.

In numĕrulŭ de erî alŭ foiei nóstre amŭ reprodusŭ o corespondenţă din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, prin care ni se descrisese o frumósă festivitate religiósă a poporului românŭ din comuna Dergea. Se vede însĕ că nu i-a fostŭ datŭ sĕ'i ticnéscă acéstă petrecere, căcî étă ce ni se scrie:

Din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, 3 Noemvre 1886.

In comuna Dergea se află unŭ Arménŭ cu numele Colomanŭ Fejk, „patriotŭ" după calapodulŭ kulturegylelistŭ. In ḑiua de 18 Octomvre Arménulŭ Fejk află, că 'i s'au furatŭ nisce stupî, că cine i-a furatŭ însĕ, asta n'o scia. Arménulŭ însĕ voia ca sĕ-şî rĕsbune şi de aceea află de bine a învinovăţi pe doi feciorașî, veḑî bine Românî, pentrucă pe aceştia 'i găsescŭ „patrioţii« totdéuna bunî de bătjocuritŭ. Fiind-că Fejk servesce causei »patriotismului«, nu 'ncape îndoélă, că lui nu i-a trebuitŭ decâtŭ odată sĕ bată cu piciorulŭ în pămêntŭ şi étă că trei gendarmî 'i sosiră din comuna Panticeu, stându'i la buna lui disposiţiă.

Acum căḑură bieţii feciorașî românî între baionetele gendarmilorŭ. Fiindŭ întrebaţî, décă au furatŭ orî ba, feciorii de Românŭ au rĕspunsŭ cu hotărîre, că n'au furatŭ şi nu suntŭ vinovaţî. Atâta fù de ajunsŭ pentru ca vestiţii gendarmî ai d-lui Tisza sĕ aplice argumentele lorŭ deja cunoscute.

Unulŭ din cei doi feciorî suspiţionaţî, cu numele Vasilie Târḑiu, care era mai înaintatŭ în etate decâtŭ celalaltŭ, fù pălmuitŭ de gendarmî într'unŭ modŭ barbarŭ până ce l'a năpăditŭ sângele. Nefericitului tînĕrŭ nu-i era iertatŭ nicî măcarŭ sĕ se şteargă de sânge, pentru ca nu cumva sĕ-şî păteze vestmintele şi prin acésta sĕ atesteze barbaria gendarmilorŭ înaintea judecătoriei din Gherla, unde aveau ei sĕ-lŭ înfăţişeze, ba ce-i mai multŭ, ei înşişî au luatŭ apă şi l'au spălatŭ de sânge.

După ce suspiţionatulŭ Vasilie Târḑiu nu voi nicî cu unŭ chipŭ a se mărturisi pe sine de hoţŭ, gendarmii au recursŭ la nouĕ mĕsurî de sĕlbătĕciă. Ei şî-au împlântatŭ mânile în pletele lungî de pĕrŭ ale nefericitei lorŭ victime, pe care *l'au suitŭ mai ânteiu pe unŭ scaunŭ, l'au legatŭ de o grindă, ér după aceea i-au împinsŭ scaunulŭ de sub picióre. Victima spênḑurată fiindŭ de grindă, şî-a perdutŭ simţirile şi a ameţitŭ.*

Acésta s'a întêmplatŭ în presenţa unui fórte numĕrosŭ publicŭ din comună. Nefericitulŭ tată cuprinsŭ de fiorî se apropiă de gendarmî pentru a implora, dimpreună cu mai mulţî ómenî din satŭ, »iertare" fiului sĕu. Atuncî unulŭ din gendarmî se repede asupra lui şi-i trage câteva pălmî. N'a rĕmasŭ scutitŭ de bătăile gendarmilorŭ nicî celŭ mai micŭ dintre inculpaţî, deşi era pré tînĕrŭ de etate.

In cele din urmă, după ce fù scoborîtŭ de pe eşafodŭ nefericitulŭ Vasilie şi după ce gendarmii ilŭ spălară cu apă, le-a succesŭ a-lŭ deştepta din ameţélă, aducêndu-lŭ din nou la viĕţă pentru a-lŭ puté pune în lanţurî şi a-lŭ escorta împreună cu soţulŭ sĕu mai micŭ la judecătoria de cercŭ din Gherla pentru a fi ascultaţî şi osêndiţî.

Cupă scrutărî minuţióse *judecătoria a constatatŭ nevinovăţia* ambilorŭ inculpaţî, pe carî n'a întârḑiatŭ a-i pune în libertate. Nevinovăţia lorŭ este de altmintrea publice cunoscută.

Vasilie a fostŭ unŭ servitorŭ bunŭ şi de mare ajutorŭ stăpânului sĕu. Astăḑî însĕ Vasilie nu mai este în stare a-şî câştiga pânea lui şi Dumneḑeu scie, décă îşî va mai veni vre-odată în fire. Stăpânulŭ îndurătorŭ l'a reprimitŭ la casa sa şi din compătimire ilŭ provede cu cele de lipsă pentru traiu.

Pe unulŭ dintre gendarmî sciu că-lŭ chiamă Imre György, pe ceilalţî doi însĕ nu i-am însemnatŭ. —

V'am comunicatŭ on Redacţiune faptulŭ acesta, deşi prin descoperirea lui sciam prea bine, că nu vĕ descoperŭ unŭ rarŭ evenimentŭ, pentru că este aprópe neîntreruptă revista sub care d vóstră arătaţî sĕlbătĕciile gendarmilorŭ unguresci. *Unŭ călĕtorŭ.*

Catedrala Curţii de Argeşŭ.

Biserica Curtea de Argeşŭ a fostŭ ridicată pe temeliile mitropolii Radu Negru la anulŭ 1517 de Neagoe Basarab.

Stilulŭ bisericei este arabŭ şi bizantinŭ. Din punctulŭ de vedere alŭ istoriei architecturei Orientale acéstă biserică unică denotă unŭ progresŭ şi ne arată gradulŭ de cultură alŭ epocei în care a fostŭ ḑidită...

Materialulŭ din care s'a construitŭ biserica Argeşului este cărămidă şi piatră cioplită din ţéră. Zidurile din temeliă şi până susŭ suntŭ compuse din douĕ strate cimentate împreună; unulŭ de piétră cioplită, care îmbracă biserica pe din afară, altulŭ de cărămidă, care formézǎ o căptuşélă interióră tencuită cu gipsŭ spre a putea fi zugrăvită şi ornată cu frescurî, representândŭ imaginele divine şi tablourî din noulŭ testamentŭ, singurele picturî permise în biserica răsăritului.

Cursulŭ veacurilorŭ, invasiunile şi cutremurile sguduiră până în fundamentŭ acéstă biserică legendară. Cu ocasiunea restaurării radicale de d. Leconte du Nouy, temeliile, carî suntŭ fórte adêncŭ înfipte în pămêntŭ au fostŭ întărite. In giurulŭ bisericei s'a făcutŭ acumŭ din uou o mică îngrădire de pétră cioplită care se deschide în faţa bisericei prin trei porţî de bronzŭ duple cu o cruce d'asupra şi artisticŭ lucrate

Mijloculŭ bisericei este încinsŭ de unŭ manificŭ brâu, împletitŭ, care merge în liniă orisontală de giurŭ împregiurŭ. Acéstŭ brâu colosalŭ este compusŭ din 4 brâurî mai micî, din carî douĕ suntŭ ornate cu frunḑe sculpate de aurŭ. Celelalte douĕ suntŭ colorate în albastru. Intre brâulŭ celŭ mare şi piedestalulŭ catedralei zidurile suntŭ ornate cu nisce cadre de piatră carî esŭ în reliefŭ prin linii şi unghiurî drepte.

In faţadă suntŭ douĕ cadre de acestea a cărorŭ lungime întrecŭ înălţimea, şi care conţinŭ în drépta şi în stânga uşii câte o ferésträ îngustă duplă şi câte douĕ lespeḑî lungî cu inscripţiunî. Ferestrele suntŭ încadrate şi ornate cu sculpturî de piatră compuse din frunḑe şi împletiturî ingeniόse. Inscripţiunile din drépta, săpate în piatră în limba slavonă, suntŭ relative la fundarea bisericei şi puse acolo de Neagoe Basarabŭ. In stânga inscripţiunea este de Şerbanŭ Vodă Cantacuzinŭ. Pe a patra lespede, care înainte era gólă, este săpată inscripţiunea cea nouĕ a restaurărei de Regele Carolŭ şi Regina Elisabeta.

Uşa bisericei este cam mică, dér e precedată de o pórtă deschisă, mai mare şi frumosŭ ornată. Douĕ şirurî de sculpturî înflorite şi aurite incadrézǎ acéstă intrare deschisă. D'asupra intrării este săpată în marmorŭ în limba română următórea incripţiune: »Intru cinstea adormirii Maicei Domnului Maria acéstă biserică a fostŭ ḑidită din temelii de cătră dreptcredinciosulŭ Iónŭ Négoe Voevodŭ Basarabŭ. Ea a fostŭ sfinţită în anulŭ 7025 (1518) de cătră patriarchulŭ Teoliptŭ. Acéstă mănăstire s'a făcutŭ scaunŭ episcopalŭ în anulŭ 1793 după Christosŭ.« Pe uşa de intrare se vede o frumósă icónă de mosaicŭ, care represintă pe Sfânta Maria şi pe Isusŭ, copilŭ. Pe laturele esterne din josŭ de brâu despre nordŭ şi miéḑă ḑi a pătratului ce formézǎ tinda şi faţa bisericei se află câte trei ferestre, carî împreună cu cele douĕ de lângă uşă însumézǎ 8 ferestre egale în mărime, diferendŭ între ele numai prin varietatea ornamentelorŭ sculptate şi colorate carî le încungiură.

Partea esterióră a bisericei dela brâu în susŭ până la învelitóre ne presintă o nouă bogăţiă de ornamente. Ciubucele de piatră cioplite incadrézǎ nisce ferestre rotunde, carî se închidŭ prin nisce discurî de piatră sculptate şi poleite de care se ţinŭ agăţaţî cu aripele întinse în aerŭ porumbei auriţî, carî pórtă unŭ clopoţelŭ de aurŭ în cioculŭ lorŭ. Dér celŭ mai frumosŭ ornamentŭ alŭ acestei părţî de susŭ şi póte alŭ întregei bisericî este cornicea, care încoronézǎ edificiulŭ. In ea e o bogăţiă surprinḑĕtóre de săpăturî, de scobiturî şi ridicăturî, acéstă cornice te captivézǎ. Ea este compusă din 4 trepte crescênde şi variate, aurite şi colorate. Se întinde de giurŭ împregiurulŭ bisericei ca şi brâulŭ celŭ mare. D'asupra ei vine o mică învĕlitóre, care o apără de plóiă şi unŭ ḑidŭ îngustŭ şi sculptatŭ, care desparte corpulŭ celŭ mare alŭ bisericei de partea superióră.

Patru turnurî se înalţă pe învĕlitóre, fiăcare de o architectură diferită. Celŭ mai mare e octogonŭ. Are 8 feţe străpunse de 8 ferestre verticale. Turnulŭ e învĕlitŭ cu plumbŭ şi sĕmĕnatŭ cu stele, o mare cruce întreită cu lanţurî aurite înfiptă într'unŭ mânerŭ de aurŭ ilŭ încoronézǎ.

Alŭ doilea turnŭ din mijlocŭ este ceva mai micŭ. De formă octogonă, este străpunsŭ de 8 ferestre oblungî şi înguste, coronatŭ totŭ de o cruce la felŭ cu cealaltă.

Cele douĕ turnurî micî, simetricŭ aşeḑate în faţa bisericei, formézǎ o gradaţiune şi o legătură armonică între cele nouĕ turnurî marî şi între pătratulŭ pe care se cumpănescŭ. Ferestrile învêrtite ale acestorŭ turnurî au unŭ caracterŭ fórte originalŭ şi facŭ ca privitorulŭ sĕ créḑă că turnurile suntŭ înclinate şi stau sĕ caḑă.

In faţa acestei catedrale se ridică, conformŭ unui vechiu obiceiu din Orientŭ, unŭ Cantharus în formă de cupolă, susţinută de patru colóne de marmoră vênĕtă. Acéstŭ micŭ templu servea în Orientŭ pentru purificarea şi spălarea creştinilorŭ înainte de a intra în biserică.

Acéstŭ baptisterŭ la noi e făcutŭ pentru sfinţirea apelorŭ la botezǎ, pentru cetirea evangeliei în nóptea Paştilorŭ. Ornamentarea baptisterului este în stilŭ arăbescŭ. Arcurile carî susţinŭ cupola suntŭ ornate cu o frumósă dantelă pendintă de piétră aurită. D'asupra lorŭ

se întinde unŭ brâu imitândŭ pe celŭ mare alŭ catedralei. In liniă orisontală, mai susŭ, se întinde o coronă frumosŭ sculptată, d'asupra căreia vine cupola cu crucea aurită în vêrfulŭ căreia atêrnă, ca şi la crucile turnurilorŭ bisericei, nisce lanţurĭ cu globurĭ aurite. Interiorulŭ cupolei are picturĭ, carĭ imită pe cele din cupola cea mare a bisericei. Aci este zugrăvitŭ Domnulŭ Christosŭ binecuvêntândŭ omenirea şi cei 4 evangeliştĭ, în stılŭ vechiu bizantinŭ.

Décă esteriorulŭ bisericei uimesce privirea omului şi-i captivéză admiraţiunea prin acelŭ aspectŭ grandiosŭ, strălucitŭ şi avutŭ în ornamente, interiorulŭ îi atrage inima şi-i deştéptă sentimentulŭ religiosŭ prin acele cupole sublime, din carĭ se înalţă sufletulŭ, prin colónele simbolice ee piatră sculptată şi prin frumseţa picturilorŭ sale morale şi a icónelorŭ făcute de artiştĭ distinşĭ şi esperţĭ, în stilŭ clasicŭ bizantinŭ.

Ca sĕ intri în biserică te sui 12 trepte de marmoră pe scara de afară şi alte trei interióre. Atuncĭ eştĭ în tindă, străbaţĭ cele 12 colóne simbolice de piatră aurită şi ajungĭ la rĕscrucĭ în centrulŭ bisericei sub bolta cea mare, care representă cerulŭ. De aicĭ sĕ vĕdŭ în drépta şi în stânga cele două braţe ale crucei, carĭ se termină în formă de semicercŭ ca şi altarulŭ şi suntŭ garnite cu jeţurĭ de lemnŭ sculptatŭ. Totŭ interiorulŭ este ornatŭ cu frescurĭ şi cu icóne în stilŭ vechiu bizantinŭ, carĭ representă martorii cristianismului, imaginile divine, simbolele şi tablourile din viéţa şi patimile lui Christosŭ

Pe zidurile din tindă suntŭ zugrăvite portreturile Domnilorŭ şi a ctitorilorŭ. Ele au fostŭ reproduse cu fidelitate atâtŭ in privinţa espresiunei figurei, câtŭ şi în privinţa costumurilorŭ.

In fundulŭ celorŭ două cupole marĭ tronéză, după cum prescrie regulamentulŭ muntelui Athos, Isusŭ Christosŭ cuvêntândŭ la lume, mai josŭ suntŭ zugrăviţĭ Serâfimii şi Cheruvimii aripaţĭ, şi corurĭ de ângerĭ. Sub cupola altarului sĕ vede Maica Domnului pe unŭ tronŭ ţiindŭ pe Isusŭ ca copilŭ înconjuratŭ de ângerĭ. Sub celelalte doue cupole suntŭ representate minunile şi patimele Mântuitorului.

Têmpla, care desparte altarulŭ de interiorulŭ bisericei este unŭ părete de lemnŭ îmbrăcatŭ cu bronzŭ auritŭ şi aşeḑatŭ pe unŭ soclu de marmoră. Pe ea se vĕdŭ icónele şi simbolele divine zugrăvite cu multă artă şi încungiurate de aureole şi de florĭ poleite. Têmpla a fostŭ făcută acum din nou pentru a treia óră de când esistă acéstă biserică. Têmpla lui Neagoe Vodă fusese stricată de Turcĭ; cea reînoită la 1812 de primulŭ episcopŭ Iosefŭ a fostŭ distrusă d'unŭ incendiu la 1867 D'asupra acestei nouĕ têmple se înalţă o frumósă cruce cu Rĕstignirea, avêndŭ la drépta şi la stânga pe Sf. Maria şi Sf. Ioanŭ. Icónele iconostasului suntŭ făcute de mosaicŭ. Têmpla are 3 uşĭ, carĭ conducŭ în altarŭ. Cea din mijlocŭ duplă, numită uşile împĕrătescĭ, şi care servă numai pentru intrarea preotului şi episcopului când facŭ serviciulŭ divinŭ, are ca icóne pe Sf. Maria şi Sf. Elisabeta, lucrate în smalţŭ. Uşile din drépta şi stânga, ca şi întréga têmplă, suntŭ împodobite cu pietre de diferite colorĭ.

Pe păreţii lateralĭ ai rĕscrucelorŭ, de desuptulŭ cupolelorŭ, suntŭ zugrăviţĭ martirii, teologii şi sinódele ecumenice, séu conciliile întemeiătorilorŭ bisericei creştine. Ceilalţĭ păreţĭ ai tindei au fostŭ consacraţĭ memoriei diferiţilorŭ Domnĭ Românĭ, dintre carĭ unii suntŭ zugrăviţĭ cu soţiele şi copii lorŭ. Domnii cu Dómnele lorŭ suntŭ în mărime naturală şi bogatŭ îmbrăcatĭ în costumulŭ epocei. Acum, în urma restaurării totale a bisericei, s'a adăogatŭ în drépta uşei portretulŭ Maiestăţii Sale Carolŭ I şi în stânga portretulŭ Maiestăţii Sale Regina Elisabeta, precum şi portretulŭ Prea S. Sale Ghenadie II, actualulŭ episcopŭ de Argeşŭ.

In drépta în tindă suntŭ mormintele lui Neagoe Vodă Basarabŭ şi a luĭ Radu VII dela Afumaţĭ. Pietrile suntŭ cu vechiele lorŭ inscripţiunĭ.

In faţa iconostasului, în drépta, e tronulŭ regalŭ în stilŭ bizantinŭ de ştejarŭ auritŭ, îmbrăcatŭ cu catifea roşiă, pusŭ pe trei trepte; alăturĭ e scaunulŭ episcopalŭ. In stânga e tronulŭ Reginei la felŭ cu alŭ Regelui, alăturĭ unŭ scaunŭ pentru moştenitorŭ. Lampele şi policandrulŭ carĭ atêrnă de tavanŭ, suntŭ după stilulŭ celŭ vechiŭ de bronzŭ galbenŭ, sfeşnicele suntŭ masive de bronzŭ auritŭ. *(„Românulŭ")*

Liferărĭ pentru căile ferate unguresci ale statului. Camera comercială şi industrială din Braşovŭ face atente cercurile interesate la licitaţiunea cu oferte publicată sub Nr. 77,288/1886 privitóre la liferarea următorelorŭ materiale pentru căile ferate unguresci r.:

Cărbunĭ de făuriă 14,000 măjĭ metrice; *Călţŭ* (fire lungĭ, frecatŭ, móle, curăţitŭ de molii) 1700 măjĭ m. séu *Fire de iută* (peptĕnate) 2000 măjĭ m.; *Torţe de rĕşină* 15,000 bucăţĭ; *Fire de lână* 220 m. m. *Uleiu de arsŭ* (uleiu de rapiţă) 2300 m. m.; *Petroleu* 5000 m. m.; *Uleiu de rapiţă pentru unsŭ* 2200 m. m.; *Uleiu mineralŭ de unsŭ* (pentru vagóne) 1600 m. m.; *Uleiu mineralŭ de unsŭ* (pentru maşinĭ) 2000 m. m.; *Uleiu mineralŭ* (pentru curăţitulŭ maşinelorŭ) 200 m. m,; *Uleiu de inŭ pentru lustruitŭ* (Leinölfirniss) 800 m. m.; *Cânepă* 130 m. m.; *Vitriolŭ de aramă* 300 m. m.

Respectivele cantităţĭ formézā numai unŭ preliminarŭ cam anualŭ şi au sĕ se lifereze parte la Budapesta, parte la reşedinţa celorlalte direcţiunĭ de comunicaţiă. Se primescŭ şi oferte asupra unorŭ cantităţĭ în parte.

Liferările au sĕ se facă pe temeiulŭ condiţiunilorŭ generale de liferare Nr. 24,722/1876 şi pe temeiulŭ condiţiunilorŭ speciale esistente pentru materialele de mai susŭ. Aceste condiţiunĭ se potŭ vede în timpulŭ órelorŭ de oficiu la secţia administrativă de materialŭ şi inventarŭ a căilorŭ ferate r. ung. ale statului (Strada Andrassy Nr. 75, catulŭ I) séu *se potŭ primi şi prin poştă plătindu-se taxa stabilită.*

In fine se atrage atenţiunea asupra terminului de încheiare a inaintării ofertelorŭ *(16 Noemvre 1886)* 12 óre din ḑi, la secţia de procurare a materialului şi inventatorului a căilorŭ ferate r. ung. de statŭ. — Lămuririri mai de aprópe dă camera comercială şi industrială din Braşovŭ.

Ultime sciri.

Sofia, 3 Noemvre. — Locotenentulŭ de vênătorĭ Dalmer a sositŭ erĭ aci ca curierŭ specialŭ cu depeşĭ din Berlinŭ şi se întórce aḑĭ îndĕrĕtŭ la Berlinŭ.

Tîrnova, 4 Noemvre. — Sobrania a condamnatŭ violentŭ pe urḑitorii intelectualĭ ai omorurilorŭ din Dubniţa. Guvernulŭ stăruesce pentru o grabnică alegere a principelui, sperândŭ că atuncĭ s'ar îmbunătăţi situaţiunea ţĕrii.

Berlinŭ, 4 Noemvre. — Pressa crede că, în faţa atitudinei pasive a puterilorŭ, Ruşii vorŭ ocupa Varna.

Londra, 4 Noemvre. — Se vor-besce aci, că guvernulŭ englesŭ a ordonatŭ punerea în serviciu a 12 fregate de rĕsboiu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

Tĕrnova, 5 Noemvre. — Scire Lloydului: *Alaltaerĭ a isbucnitŭ în Burgas o revoluţiune sub conducerea aceloraşĭ conjuraţĭ, carĭ în Maiu căutară sĕ omóre pe principele şi carĭ apoi la cererea rusă au fostŭ liberaţĭ. Bande de Muntenegrenĭ înrolaţĭ de căpitanulŭ rusŭ Nabokov ocupară oraşulŭ, care în acestŭ momentŭ se află în mânile rebelilorŭ. Revoluţiunea s'a pregătitŭ sub conducerea directă a consulului rusŭ de acolo.*

Aci domnesce o generală consternare. Ruşii facŭ imposibilŭ Bulgarilorŭ a menţine liniştea în ţéră prin pedepsirea revoltaţilorŭ. In casŭ când Rusia cele întêmplate în Burgas le-arŭ lua ca motivŭ d'a ocupa séu a oferi scutŭ revoltaţilorŭ şi Europa arŭ admite astfelŭ de acte de violenţă fără a protesta, atuncĭ ar fi o dovadă în fine, că Bulgaria e estradată Rusiei. S'au luatŭ deja tóte mĕsurile pentru suprimarea revoltei.

(2 óre 44 m. d. a.)

PESTA, 6 Noemvre. — Regele a deschisŭ sĕrbătoresce delegaţiunile în sala din castelulŭ regalŭ. In privinţa Bulgariei ḑice discursulŭ Tronului:

„Regretabilele încurcăturĭ din Bulgaria, care au începutŭ în anulŭ trecutŭ cu rĕsturnarea guvernului din Filipopolŭ, dau din nou ansă la seriόse îngrijirĭ. Nu-i vorbă, silinţele unite ale puterilorŭ au isbutitŭ sĕ localiseze mişcarea şi a neteḑi calea pentru restabilirea stărilorŭ legale".

„Cu tóte astea, evenimentele de deunăḑĭ din Sofia *au provocatŭ o nouă crisă periculósă*, a cărei desvoltare şi, precum sperŭ, resolvare pacinică tocmai acum preocupă tótă atenţiunea guvernului meu. Silinţele lui suntŭ îndreptate într'acolo ca, la definitiva regulare a cestiunei bulgare, care trebue sĕ urmeze prin cooperarea puterilorŭ, sĕ se creeze în principatulŭ autonomŭ o stare legală care, ţinêndŭ sémă de dorinţele admisibile ale Bulgarilorŭ, corĕspunde atâtŭ tractatelorŭ esistente, câtŭ şi interesului Europei."

„Raporturile escelente, în care stămŭ cu tóte puterile, şi asigurările de pacînice intenţiunĭ ce le-amŭ primitŭ dela tóte guvernele, ne lasă sĕ sperămŭ că, cu tótă situaţiunea cea grea în Orientŭ, va succede Europei, păzindu-se interesele Austro-Ungariei, sĕ menţină binecuvêntările păcii".

Trecêndŭ apoi la starea internă, discursulŭ Tronului accentuéză necesitatea d'a se pretinde mai marĭ jertfe şi abnegaţiune în urma desvoltării progresive a tehnicei armelorŭ. In Bosnia şi Erţegovina arată administraţia progresŭ constantŭ pe tóte terenele, fără a mai pretinde adausurĭ bănescĭ pentru anulŭ viitorŭ, din causa repeţitei reducerĭ a cheltualilorŭ trupelorŭ de acolo.

Preşedintele deputaţiunei ungare accentuà într'unŭ discursŭ către regele că, décă interesele neseparabile ale Tronului şi ale monarchiei arŭ cere şi că décă în adevĕrŭ ar ajunge lucrulŭ acolo, naţiunea ungară nu se va da îndĕrĕtŭ dela nicĭ o jertfă spre a sprijini problema eroică a armatei.

DIVERSE.

Descântecŭ de spaimă. — La acestŭ descântecŭ se folosesce baba vrăjitóre de unŭ cuţitŭ, o mătură de nuele şi unŭ cearşafŭ (lepedeu), pe care îlŭ pune spĕriatului în capŭ, începêndu-şĭ bolboroséla: Nouĕ ogăuraşĭ negri, dela nouĕ munţĭ negri au coborîtŭ la satŭ sĕ capete de mâncatŭ; de mâncatŭ n'au căpĕtatŭ, nimenea nu i-au vĕḑutŭ, nicĭ nu i-au auḑitŭ; numai Maica Precesta în drumŭ le-au statŭ, cearcă albă au întinsŭ şi pe ei i-au întrebatŭ: Voi nouĕ ogăuraşĭ unde a-ţĭ umblatŭ? Cu dinţii rânjiţĭ, cu pĕrulŭ întorsŭ pe dosŭ, cu urechile blegoşate şi cu gurile căscate? — Noi amŭ umblatŭ la satŭ sĕ căpĕtămŭ de mâncatŭ. — Maica Precesta aşa ḑicea: De mâncatŭ nu căpĕtaţĭ, mergeţĭ şi mâncaţĭ spaima lui X,.. spaimă dela tată, dela mamă séu spăriatŭ de cântecululŭ cocoşului, de guitulŭ porcilorŭ, de sbieratulŭ vacilorŭ, de miorlăitulŭ pisicilorŭ, de împunsulŭ taurilorŭ, de lătratulŭ cânilorŭ şi câte spaime o mai hi. *Spaimă!* sĕ piei, că de nu vei peri, cu mătura te-oiu mătura, cu cuţitulŭ te-oiu tăié, în pădure te-oiu arunca unde nu umblă nimenea. Er tu spăriatŭ (ă) sĕ rĕmâi curatŭ luminatŭ ca sórele celŭ înaltŭ, ca aurulŭ celŭ curatŭ. Ptui!.. ptui... ptui... f...u...u... (suflă baba). Descântecululŭ dela mine şi leacu dela Dumneḑeu! — *N. J.*

***

Unŭ virtuosŭ în răbdarea fómei. — Cunoscutulŭ Succi cu lichuorulŭlui »făcĕtorŭ de minunĭ" a mai postitŭ încă 30 de ḑile în continuu, carĭ au espiratŭ la 20 Septemvre a. c., când Succi a luatŭ primulŭ dejunŭ. Elŭ a fostŭ în totŭ timpulŭ bine supraveghiatŭ, aşa încâtŭ nu póte fi vorba de o înşĕlăciune. Se pare dér că Succi a făcutŭ o descoperire cu lichuorulŭ sĕu, care póte sĕ fiă pentru omenime de o mare însĕmnătate. Ciudatŭ este, că Succi după postŭ îndată consumă cuantităţĭ marĭ, şi nu face ca alţii, carĭ îşĭ dedau ér stomachul încetŭ încetŭ la mâncare. Succi a mâncatŭ una după alta 4 sardine cu pâne cu untŭ, unŭ risotto, o becaţă, creerĭ prăjiţĭ, friptură de viţĕlŭ şi póme; a beutŭ în timpulŭ mâncărei cafea cu apă rece şi vinŭ de Bordaux. Dejunulŭ a duratŭ o jumĕtate de oră. După 2 óre a luatŭ unŭ prânḑŭ cu 10 felurĭ de mâncare, avêndŭ celŭ mai mare apetitŭ.

Unŭ mĕrŭ giganticŭ. Unŭ mĕrŭ colosalŭ posede Delos Hothkiss în Chester, Konnektikut. America de nordŭ. Acestŭ pomŭ este cam de vre-o 175 de anĭ şi după informaţiunĭ demne de credinţă posede optŭ ramurĭ marĭ, dintre carĭ în totdéuna cincĭ aducŭ fructe în unŭ anŭ ér trei în altŭ anŭ, ceea ce precum scimŭ sĕ întêmplă adeseorĭ la pomĭ bĕtrânĭ. La o înălţime de unŭ metru dela pămêntŭ trunchiulŭ pomului are o periferiă de 4.15 metri. In unii anĭ rodulŭ ce-lŭ aduce jumĕtatea pomului se urcă la 14 hectolitre.

Unŭ câne deşteptŭ. — „Dorinţa Argeşului« scrie, că ḑilele trecute o dómnă se suì, la Chitila, în trenŭ spre a venì la Bucurescĭ. Unŭ câne alŭ acestei dómne se luase după stăpână-sa şi nu se deslipì de lângă trenŭ. Dómna în cestiune aplecându-se spre a gonì cânele, îi căḑŭ pălăria tocmai în momentulŭ când trenulŭ se puse în mişcare. Fidelulŭ animalŭ luà în gură pălăria stăpânei sale şi urmà în fuga mare trenulŭ, sosindŭ în gara de Nordŭ din Bucurescĭ cu 3 óre mai târḑiu decâtŭ stăpâna lui.

Obrăsniciă pedepsită. — Una din cele mai frumóse mai avute şi mai sburdalnice domnişóre ale oraşului Manchester, în Englitera, Miss Baudrey, comise Duminecă la 17 Octomvre în biserică în timpulŭ serviciului divinŭ unŭ actŭ de neauḑită aroganţă şi de scandalŭ, puindŭ mâna deschisă pe vêrfulŭ nasului, cu alte cuvinte, dândŭ în semnŭ de batjocură tiflă preotului oficiantŭ. Citată pentru acéstă faptă necuviincıósă înaintea tribunalului corecţionalŭ, părîta rĕspunse judecătorului, rîḑêndŭ cu obrăsniciă: »Ei, domnule, prea puţinŭ îmĭ pasă, décă pentru gluma mea mĕ vei osândi la o amendă de o sută livre sterlinge; tatălŭ meu e destulŭ de bogatŭ sĕ plătéscă amenda.« — „Sciu fórte bine că aşa este," replică judecătorulŭ, »d'aceea nu te osândescŭ pentru obrăsnicia şi scandalulŭ comisŭ în biserică la nicĭ o amendă, ci la două sĕptĕmânĭ închisóre.« Domnişórei Baudrey, auḑindŭ acésta, îi trecŭ pofta de glumă, şi fù scósă din sală leşinată Lecţiunea, deşi cam severă, va fi bună.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103.10
Rentă de hârtiă 5%	92.
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale transilvane	104.75
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.50
Renta de hârtiă austriacă	83.80
Renta de arg. austr.	85 —
Renta de aurŭ austr.	114 20
Losurile din 1860	138 75
Acţiunile băncei austro-ungare	870 —
Act. băncei de creditŭ ung.	293.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	9.86
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.20
Londra 10 Livres sterlinge	124.90

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Octomvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
» convert. (6%)	88—	89—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103—	104—
» „ „ (5%)	87—	88—
» » urban (7%)	101—	101½
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	84—	84½
Banca naţională a României 500 Lei	10—	1020
Ac. de asig. Dacia-Rom.	264	266
« » » Naţională	208	212
Aurŭ contra bilete de bancă	15.½	16.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03—	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Noemvre st. n. 1886.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.42	8.45
Argint românesc	8.35	8.40
Napoleon-d'orĭ	9.84	9.87
Lire turcescĭ	11.20	11.25
Imperialĭ	10.10	10.20
Galbenĭ	5.89	5.91
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusescĭ	117.—	118.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Conspectulŭ operaţiunilorŭ
institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«
în luna Octomvre 1886.

Intrate:

Numerariu din 30 Septemvre 1886	fl.	55,840.—
Depunerĭ	»	166,828.60
Cambii rĕscumpĕrate	»	281,307.14
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	27,037.20
Interese şi provisiunĭ	»	33,205.68
La fondulŭ de pensiune	»	672.76
Moneta vêndută	»	12,621.98
Efecte	»	7,403.50
Conturĭ curente	»	82,605.57
Diverse	»	2,290.07
Suma	fl.	669,812.50

Eşite:

Depunerĭ	fl.	112,780.02
Cambii escomptate	»	290,322.15
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	18,920. -
Interese pentru depunerĭ	»	458.59
Contribuţiune şi competinţe	»	294.51
Salarie şi spese	«	2,685.01
Moneta cumpĕrată	»	10,306.47
Conturĭ curente	«	83,214 43
Diverse	»	1,559.62
Efecte	„	50,973.16
Interese de scrisŭ fonciare	„	22,211.62
Saldulŭ Numĕrarului cu 31 Oct. 1886.	,,	76,086.92
Suma	fl.	669,812.50

Sibiiu, în 31 Oct. 1886.

P. Cosma m. p. Director esecutiv.

Iosifŭ Lissai, m. p. Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţi cetitori, cari vorŭ bine-voi a se abona la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.